

โรคหัด คางทูม และหัดเยอรมัน

ข้อมูลการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค

เอกสารราชการ

ตารางการฉีดวัคซีนของโครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคแห่งชาติ (The National Immunisation Program) กำหนดให้เด็กเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัด คางทูม และหัดเยอรมัน (MMR) โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเมื่ออายุ 12 เดือนและ 18 เดือน

โรคหัด (Measles)

โรคหัดเป็นโรคติดเชื้อไวรัสที่รุนแรงและติดต่อได้ง่ายมาก ทำให้มีไข้ น้ำมูกไหล ไอ และตาแดงแสบร้อน ตามด้วยผื่นขึ้น บางครั้ง โรคหัดอาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตราย เช่น ปอดบวม (Pneumonia) และ ไขสมองอักเสบ (Encephalitis)

ประมาณ 1 ใน 1,000 คนที่ติดเชื้อหัดจะเกิดภาวะไขสมองอักเสบ (การอักเสบของสมอง) สำหรับเด็ก 10 คนที่ป่วยเป็นไขสมองอักเสบจากโรคหัด จะมี 1 คนเสียชีวิต และอีกหลายคนจะมีภาวะสมองเสียหายถาวร

ภาวะที่พบได้น้อยมากอย่างหนึ่งที่เรียกว่าโรคสมองเสื่อมชนิดกึ่งเฉียบพลันจากการติดเชื้อไวรัส (Subacute Sclerosing Panencephalitis - SSPE หรือภาวะสมองเสื่อม) อาจเกิดขึ้นหลังจากการติดเชื้อหัดมาแล้วหลายปี ภาวะ SSPE นี้จะทำลายสมองอย่างรวดเร็วและส่งผลให้เสียชีวิตเสมอ

โรคหัดสามารถติดต่อผ่านการไอและจามของผู้ติดเชื้อ แม้ก่อนที่ผู้ติดเชื้อจะรู้ว่าตนเองป่วย

โรคคางทูม (Mumps)

โรคคางทูมทำให้มีไข้ ปวดศีรษะ และต่อมน้ำลายอักเสบ เด็กประมาณ 1 ใน 5,000 คนจะเกิดภาวะสมองอักเสบ โรคนี้อาจทำให้เกิดภาวะมีบุตรยากและหูหนวกถาวร

ผู้ชายวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ประมาณ 1 ใน 5 คนที่ติดเชื้อคางทูมจะเกิดอาการเจ็บปวดจากการอักเสบและบวมที่อัณฑะ โดยทั่วไปแล้วผู้ชายที่เป็นโรคนี้อาจเป็นปกติ แต่ในบางกรณีที่พบได้น้อยมากก็อาจทำให้มีบุตรยากได้

โรคคางทูมสามารถติดต่อผ่านการไอและจามของผู้ติดเชื้อ แม้ก่อนที่ผู้ติดเชื้อจะรู้ว่าตนเองป่วย

โรคหัดเยอรมัน (Rubella)

โรคนี้อาจมีอาการไม่รุนแรงในวัยเด็ก แต่ก็สามารถส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นและผู้ใหญ่ได้เช่นกัน โรคนี้ทำให้ต่อมน้ำเหลืองบวม ปวดข้อ และมีผื่นขึ้นบริเวณใบหน้าและลำคอ ซึ่งจะคงอยู่ประมาณ 2-3 วัน การฟุ้งตัวมักจะรวดเร็วและหายเป็นปกติ

โรคหัดเยอรมันจะมีอันตรายที่สุดหากสตรีตั้งครรภ์ติดเชื้อในช่วง 20 สัปดาห์แรกของการตั้งครรภ์ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความผิดปกติรุนแรงในทารกแรกเกิด โดยทำให้เกิดภาวะหูหนวก ตาบอด ความผิดปกติของหัวใจ และความบกพร่องทางสติปัญญาได้

โรคหัดเยอรมันสามารถติดต่อผ่านการไอและจามของผู้ติดเชื้อ แม้ก่อนที่ผู้ติดเชื้อจะรู้ว่าตนเองป่วย

โรคหัดเยอรมันติดต่อได้ง่ายมาก และวิธีที่ดีที่สุดในการปกป้องคุณแม่ที่กำลังตั้งครรภ์และทารกในครรภ์คือ การได้รับวัคซีนป้องกันโรคก่อนตั้งครรภ์

*ควรหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์เป็นเวลาหนึ่งเดือนหลังได้รับฉีดวัคซีน

วัคซีนหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน (MMR)

วัคซีน MMR ยังมีแบบผสมกับวัคซีนอีสุกอีใส (MMRV) สำหรับเด็กอายุ 18 เดือนอีกด้วย โดยประกอบด้วยเชื้อไวรัสแต่ละชนิดในปริมาณเล็กน้อยที่มีความแรงลดลง รวมทั้งมียาปฏิชีวนะนีโอมัยซิน (Neomycin) ในปริมาณเล็กน้อย

ผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นจากวัคซีน MMR

ปฏิกิริยาหลังการฉีดวัคซีน MMR พบได้น้อยกว่าภาวะแทรกซ้อนจากโรคมามาก

ผลข้างเคียงที่พบบ่อย

มักเกิดขึ้น 7 ถึง 10 วันหลังการฉีดวัคซีน

- ไข้สูงกว่า 39 °C
- ผื่นแดงจาง ๆ (ไม่ติดต่อกัน)
- อาการคล้ายเป็นหวัดและ/หรือน้ำมูกไหล
- ไอและ/หรือตาบวม
- ง่วงซึมหรืออ่อนเพลีย
- ต่อมทอนซิลบวม
- มีก้อนบวมเล็ก ๆ ชั่วคราวบริเวณที่ฉีด

ผลข้างเคียงที่พบบ่อยไม่บ่อย

- ไข้สูงจนชัก (อาการชักจากไข้)
- ปวดและตึงข้อชั่วคราว
- เกิดเลือดดำชั่วคราว ทำให้มีเลือดออกหรือรอยฟกช้ำ

ผลข้างเคียงที่พบได้น้อยมาก

อาการแพ้อย่างรุนแรง

หากเกิดอาการแพ้เล็กน้อย อาจเป็นอยู่ 2-3 วัน สามารถลดอาการจากผลข้างเคียงได้โดย

- ประคบด้วยผ้าเย็นชุบน้ำหมาด ๆ บริเวณที่ฉีด
- ดื่มน้ำมาก ๆ และไม่สวมเสื้อผ้าหนาเกินไป หากมีไข้
- รับประทาน (หรือให้บุตรหลานรับประทาน) ยาพาราเซตามอลเพื่อลดอาการไม่สบายตัว (โปรดสังเกตขนาดยาที่แนะนำตามอายุของบุตรหลาน)

หากอาการแพ้รุนแรงหรือเรื้อรัง หรือหากคุณกังวล โปรดติดต่อแพทย์หรือโรงพยาบาล

คุณยังสามารถโทรติดต่อหน่วยบริการความปลอดภัยของวัคซีนรัฐวิกตอเรีย (Victorian Vaccine Safety Service) ได้ที่

หมายเลข 1300 882 924 กด 1

รายการตรวจสอบก่อนรับวัคซีน

ก่อนที่คุณหรือบุตรหลานของคุณจะรับวัคซีน โปรดแจ้งแพทย์หรือพยาบาล หากมีข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- เคยได้รับวัคซีนที่มีเชื้อไวรัสมีชีวิตภายในเดือนที่ผ่านมา (เช่น MMR อีสุกอีใส หรือ BCG)
- รู้สึกไม่สบายในวันที่ได้รับวัคซีน (อุณหภูมิสูงกว่า 38.5 °C)
- เคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรงต่อวัคซีน MMR ครั้งก่อน
- เคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรงต่อส่วนประกอบใด ๆ ของวัคซีน เช่น นีโอไมซิน
- กำลังใช้ยาสเตียรอยด์ชนิดใดชนิดหนึ่ง ยกเว้นสเปรย์พ่นแก้หอบหืดหรือครีมสเตียรอยด์ (เช่น คอร์ติโซน (Cortisone) หรือ เพรดนิโซน (Prednisone))
- เคยได้รับอิมมูโนโกลบูลิน (Immunoglobulin) หรือผลิตภัณฑ์เลือดในรอบปีที่ผ่านมา
- มีโรคหรือกำลังได้รับการรักษาที่ทำให้ภูมิคุ้มกันต่ำ (เช่น มะเร็งเม็ดเลือดขาว (leukaemia) มะเร็ง HIV/AIDS การฉายรังสีรักษา หรือเคมีบำบัด)
- กำลังตั้งครรภ์หรือวางแผนที่จะตั้งครรภ์ภายในหนึ่งเดือนก่อนรับวัคซีน

ข้อมูลเพิ่มเติม

- www.betterhealth.vic.gov.au
- www.immunise.health.gov.au
- บริการแปลและล่าม (TIS) โทร 131 450

หากต้องการรับเอกสารนี้ในรูปแบบอื่น [โปรดส่งอีเมลไปที่หน่วยงานเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค \(Immunisation Unit\)](mailto:immunisation@health.vic.gov.au)
<immunisation@health.vic.gov.au>

อนุมัติและจัดพิมพ์โดย รัฐบาลรัฐวิกตอเรีย 1 Treasury Place, Melbourne

© State of Victoria ออสเตรเลีย กระทรวงสาธารณสุข (Department of Health) ธันวาคม 2022